

MATEMATIK IVO LAH

Ivo Lah (1896–1979) je bil slovenski matematik, aktuar, statistik in demograf. V prvi svetovni vojni se je kot avstro-ogrski vojak boril proti Italiji, po njej pa kot borec za severno mejo proti Avstriji. Študiral je na Dunaju in v Zagrebu. Bil je eden vodilnih aktuarjev na Balkanu. Od 1937 do 1940 je v Ljubljani izdajal prvo znanstveno revijo *Glasnik Udruženja aktuara Kraljevine Jugoslavije*, ki je objavljala tudi matematične prispevke v slovenščini. Leta 1942 je objavil prve tablice umrljivosti, leta 1947 pa v Zagrebu trijezično monografijo *Računske osnove životnog osiguranja*, ki je služila kot strokovna podlaga pri pogajanjih o vojnih reparacijah – kot član državne delegacije se je udeležil pogajanj v Rimu. Leta 1954 je uvedel števila, ki so jih kmalu poimenovali po njem, povezujejo pa naraščajoče potence s padajočimi in skupaj s Stirlingovimi števili tvorijo trikotnik med naraščajočimi, navadnimi in padajočimi potencami. Čeprav so Lahova števila plod aktuarskih raziskav, so kmalu našla mesto v diskretni matematiki, kjer so še vedno predmet intenzivnih študij. Da je avtor teh slovitih števil Slovenec, je postalo jasno šele leta 2002. Lahovo spregledanost pripisujejo stigmati, ki ga je spremljala do smrti. Po osvoboditvi je bil namreč kaznovan z izgubo volilne pravice.

Dr. Tomaž Pisanski